

Skąd pochodzi swastyka?

Autor tekstu: **Mirosław Kropidłowski**

B było w zwyczaju powiadać, że ślady pozostawiane przez Buddę były swastykami. Koce Indian z plemienia Navajo były utkane ze wzorami przedstawiającymi swastyki, a co najciekawsze, nawet żydowskie synagogi w północnej Afryce i na Palestynie było ozdobione mozaikami przedstawiającymi swastyki.

Tymczasem dla większości z nas, kiedy usłyszymy słowo "swastyka", symbol ten natychmiast kojarzy się z nazizmem, wojną, chosiem, Holokaustem, zniszczeniem, śmiercią, nietolerancją, itd. To są zazwyczaj najczęstsze skojarzenia związane ze swastyką, od kiedy hitlerowski, nazistowski reżym w Niemczech przyjął go za swój własny symbol. Tymczasem wygląda to na bardzo smutną ironię, bowiem dopóki Hitler sobie go nie przywłaszczył, to znak ten zawsze w Europie, w Azji, a nawet wśród Indian w Ameryce Północnej, jak to ukazałem na początku, symbolizował dobry los i w ogóle dobre szczęście.

Najstarsze znane nam swastyki pochodzą z Indii i z Azji Środkowej z okresu 3000-2500 lat przed Chrystusem. Na północy Europy swastyka pojawiła się w pierwszym tysiącleciu przed Chrystusem. Nazwa jej pochodzi z sanskrytu i oznacza dobre samopoczucie i dobre szczęście. Jednakże liczni inni autorzy przypisują jej różne inne znaczenia: od wizerunku najwyższego bóstwa, aż po symbol słoneczny; od symbolicznego przedstawienia błyskawicy i wody, aż po połączenie zasad męskości i żeńskości. Trzeba chyba przyznać, że nadawane swastyce znaczenie zmienia się w zależności od czasu i od miejsca jej używania, od połączenia jej z innymi składnikami, czynnikami i z najróżniejszymi przedmiotami, na których się pojawia. Dla przykładu, na starożytnym chrześcijańskim nagrobku swastyka pojawia się w sposób wyróżniający, będąc większa, aniżeli sam monogram Chrystusa, sugerując w ten sposób jej większe znaczenie. Być może ma to coś wspólnego z faktem, że swastyka bywała używana w przeszłości jako symbol serca samego Jezusa Chrystusa.

W jaki jednak sposób doszło do tego, że symbol oznaczający tyle dobra i szlachetności stał się nagle znakiem barbarzyństwa związanego ze strasznym, hitlerowskim reżymem? Według Stevena Hellera, dyrektora sztuki w The New York Times Book Review i autora *The Swastika: Symbol Beyond Redemption*, wszystko miało się zacząć jeszcze w 1914 r., kiedy Wandervogel, ruch młodzieży niemieckiej, przemienił swastykę w nacjonalistyczny znak, który z kolei w 1920 r. został zaadaptowany przez Partię Nazistowską. W swojej książce *Mein Kampf (Moja Walka)* Adolf Hitler napisał o włożonym przez siebie wysiłku, aby znaleźć doskonały symbol dla partii. To wówczas przyszła mu do głowy myśl, aby użyć do tego celu swastykę. Jednak to nie Hitler, ale dentysta Friedrich Krohn namalował nową flagę ze swastyką w centrum. Według Hellera, największym wkładem Hitlera do tego wizerunku było zmienienie kierunku swastyki, aby wyglądała ona tak, jakby kręciła się w kierunku wskazówek zegara.

Tymczasem przypisanie swastyki do nazizmu i do zła nie trwało zbyt długo. Już w 1946 r. jej publiczne ukazywanie zostało zakazane przez nową niemiecką konstytucję. Jednakże do dzisiaj na Zachodzie wizerunek swastyki dalej kojarzy się ze złem wojny, śmierci, zniszczenia, chaosu, Holokaustu, nietolerancji i zbrodni.

Zobacz także te strony:

Mirosław Kropidłowski

Ur. 1961. Przez wiele lat był misjonarzem katolickim w Afryce i w Ameryce Łacińskiej, od niedawna jest księdzem prawosławnym Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego - Patriarchatu Kijowskiego w Brazylii. Współtworzy serwis Ekumenizm.pl. Pracuje jako zastępca dyrektora w biednej szkole publicznej na peryferiach miasta Senhor do Bonfim i pracuje społecznie wśród najuboższych dzieci swojej szkoły i regionu. Jest także inicjatorem [Stowarzyszenia Misja Nadzieji i Miłości](#), do walki z biedą i jej konsekwencjami.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 07-02-2005)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3925) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3925>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl